

Ett levande centrum – vision 2030.

Osby, Osby kommun, Skåne län

Förslag till *Ett levande centrum – vision 2025* har varit på granskning under tiden 2017-02-10 – 2017-06-30.

Förslag till *Ett levande centrum – vision 2025* har skickats ut till berörda myndigheter och bolag et cetera. Under granskningstiden har visionsdokumentet funnits tillgängligt på:

- Samhällsbyggnad, Osby kommun, Parkgatan 1, Osby
- Osbys bibliotek, Ö Järnvägsgatan 16, Osby
- Kommunens hemsida www.osby.se

Länsstyrelsens, Trafikverkets, Polismyndighetens, Region Skånes, Skanovas, E.ON. och Bengt Andreséns yttranden är återgivna i sin helhet. Övriga synpunkter som framkommit under dialogmötena har **sammanfattats** utifrån minnesanteckningar i detta dokument, för en överskådlig och lättillgänglig text. Samtliga yttranden finns att tillgå på samhällsbyggnad, Parkgatan 1, andra våningen.

Följande har inkommit med yttranden:

STATLIGA MYNDIGHETER MED FLERA:

Länsstyrelsen, 2017-04-04	med synpunkter
Trafikverket, 2017-03-27	med synpunkter
Polismyndigheten, 2017-06-15	med synpunkter
Region Skåne, 2017-06-29	med synpunkter
Lantmäteriet, 2017-02-15	utan synpunkter

KOMMUNALA NÄMNDER, FÖRVALTNINGAR OCH BOLAG:

Skanova, 2017-06-08	med synpunkter
E.ON. Elnät Sverige AB, 2017-06-21	med synpunkter

ÖVRIGA:

Bengt Andresén, 2017-06-26	med synpunkter
----------------------------	----------------

Anteckningar från dialogmöte med allmänheten, 2017-03-06

Anteckningar från dialogmöten med Osby shopping

- Västra sidan, 2017-03-09
- Östra sidan 2017-03-30

- Briogatan 2017-04-11
- Anteckningar från dialogmöten med ungdomar
- Fritidsgården Pulsen, 2017-03-23
 - Elevrådet Ekbackeskolan, 2017-05-19
- Anteckningar från dialogmöte med Topp 50, 2017-03-28
- Anteckningar från dialogmöte med KPR, 2017-05-22
- Anteckningar från dialogmöte med rådet för funktionshindrade, 2017-05-29

STATLIGA MYNDIGHETER MED FLERA:

Länsstyrelsen meddelar i yttrande 2017-04-04 följande:

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har fått *Centrumplan, Ett levande centrum – vision 2025* för granskning. Enligt handlingarna är syftet med planen att skapa en långsiktig vision för hur Osby kommun ska omhänderta och förvalta de kvaliteter som finns i Osby centrum. Planen ska enligt kommunen fungera som ett vägledande dokument i kommunens framtida arbete vid bland annat upprättandet av nya detaljplaner, bygglovsgivning samt utformning av offentliga platser. Dokumentet syftar till att inspirera och ta ut riktning för fortsatt planarbete.

Länsstyrelsen tolkar planhandlingen som ett planprogram enligt PBL 5 kap 10§ med mål och utgångspunkter för utvecklingen av de centrala delarna av Osby. Planprogram kan enligt PBL upprättas för att underlätta ett framtida detaljplanearbete. Kommunen har tidigare skickat handlingen för samråd enligt PBL 5 kap 11§ i november 2015 och underrättar nu om granskning av planen enligt PBL 5 kap 18§.

För området gäller Översiktsplan för Osby kommun, antagen av kommunfullmäktige 2010-11-29. Planens innehåll är samstämmigt med kommunens gällande översiktsplan och länsstyrelsens granskningsyttrande. I länsstyrelsens granskningsyttrande nämns dock problematiken vad gäller vattenfrågor och översvämningsrisker vid Osbysjön.

Kommunen tar fram planprogrammet genom utökat förfarande. Kommunen har inte upprättat en MKB till planen.

Länsstyrelsens rådgivning

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att Osby kommun arbetar aktivt med olika verktyg för att få en levande och fortlöpande dialog med medborgarna och olika aktörer m.fl. kring stadsbyggnadsfrågor och utvecklingen av kommunen. *Centrumplan, Ett levande centrum – vision 2025* utgör ett bra underlag för att visa på de utvecklingsmöjligheter och kommunala målsättningar som finns för de centrala delarna av Osby.

Planprogrammet tar på ett föredömligt sätt upp (på ett övergripande plan) det breda spektrum av frågor som rör social, miljömässig och ekonomisk långsiktig hållbarhet och väver in perspektiven i visionen på ett bra sätt. Dessa perspektiv kan fördjupas och nyanseras ytterligare i kommande planering, genomförande och gestaltning för att förverkliga visionens ambitioner.

Länsstyrelsens synpunkter

Många av förslagen gällande utformning av centrum som hanteras i planprogrammet kan hanteras utan att gällande detaljplaner ändras, till exempel belysning, möblering av torget, växtmaterialval e.t.c. Vissa förändringar som föreslås kommer att betyda att nya detaljplaner tas fram i ett senare skede, till exempel om en ny servicebyggnad på Stortorget och/eller om förbindelsen över järnvägen ska genomföras. Det är därför viktigt att kommunen inte genomför förändringar i miljön som strider mot de gällande detaljplanerna och har kännedom om när detaljplanekravet träder in enligt 4. Kap. PBL 2010:900.

Osby sjön lyfts i visionen som en viktig del i centrumets nya platsidentitet och varumärke. Vattenkvalitetsfrågor och översvämningsrisker vid Osby sjön samt strandskyddet måste beaktas vid kommande detaljplanering, men kan rätt hanterat utgöra ett positivt inslag vid gestaltningen av områdena kring sjön.

Länsstyrelsen förutsätter att kommunen har en fortsatt dialog med Länsstyrelsen och Trafikverket avseende ortens framtida utveckling vad gäller stationsområdet, förtätningen, handelsstråket, en eventuell trafikstrategi och utvecklingen kring Osby sjön m.m..

Miljöbedömning

Länsstyrelsen anser att ett planprogram över ett större utbyggnadsområde, som genomförs med flera detaljplaneetapper, bör utredas med stöd av en övergripande/preliminär MKB. I programskedet bör tänkbara och möjliga miljökonsekvenser redovisas. I 4 kap. 34 § PBL finns en koppling till 6 kap. miljöbalken och krav på MKB.

Kommentar: Kommunen kommer ta fram detaljplaner när detaljplanekravet 4. Kap. PBL 2010:900 träder in för de delar av centrumplanen som kräver det, exempelvis servicebyggnaden på torget som Länsstyrelsen nämner.

Vattenkvalitén för sjön önskas förbättras men ses över i ett annat projekt. Strandskyddet är viktigt för djurlivet och allmänheten, vilket kommer beaktas. Strandskyddet är däremot upphävt för vissa delar av norra Osby sjön enligt kommunens geografiska informationssystem. 2014 tog kommunen fram en översvämningsanalys för Osby sjön och dess närmaste tillflöden. Denna analys används kontinuerligt.

Fortsatt dialog kommer ske med myndigheter och eftersom betydande förändringar har genomförts kommer centrumplanen att skickas ut på en andra granskning för fler synpunkter.

Angående miljökonsekvenser kommer en MKB tas fram tillsammans med detaljplaner där behovet finns i enlighet med PBL och MB. Precis som Länsstyrelsen nämner är avsikten med dokumentet att ta fram en vision på ett övergripande plan där de flesta åtgärder inte kräver detaljplan, såsom ny markbeläggning, nya sittgrupper, fontän, ny belysning och lekplats.

Lantmäteriet meddelar i yttrande 2017-02-15 följande:

Lantmäterimyndigheten har tagit del av handlingarna och Lantmäteriet har inga synpunkter.

Kommentar: Inga

Trafikverket meddelar i yttrande 2017-03-27 följande:

Trafikverket har tagit del av granskningshandlingarna för rubricerat ärende. Trafikverket har tidigare yttrat sig i samrådsskedet.

Syftet med Osby centrumplan är att göra Osby centrum till en mer attraktiv och trivsamt plats i samverkan med dess invånare. Planen redogör för åtgärder för hur man kan skapa en mer sammanhållen och tätare centralort där man tar vara på de kvaliteterna som finns. Planen syftar till att inspirera och ange en långsiktig vision över hur Osby centrum bör lyftas fram, utvecklas och bevaras.

Trafikverket ser positivt på en centrummiljö där gång och cykel får en hög prioritet och att Västra Storgatan föreslås bli gårdsgata. Men Kyrkogatan kan bli en alternativ väg genom Osby och trafiken i korsningen med riksväg 15 bedöms då att öka och korsningen bör ses över. Trafikverket vill upplysa om att kommunen kan behöva se över vägvisningen från riksväg 15 till Osby Lekoseum via Västra Storgatan norrifrån, eftersom denna trafik idag passerar avsnittet med föreslagen gårdsgata på Västra Storgatan. Trafikverket är behjälpligt med synpunkter på eventuellt nytt förslag till vägvisning för att minska biltrafiken i centrum i samband med kommunens framtagande av trafikplan.

Kommunen har gjort ett tillägg i centrumplanen avseende åtgärder inom spårområdet, men vi anser att det även bör förtydligas att staket och plank ingår i detta. Om kommunen finner det önskvärt att göra förändringar avseende staket och plank utmed järnvägen samt fler öppningar till plattformar förutsätts att en tidig dialog sker med Trafikverket och det bör framgå i planen att detta ska ske i samarbete med oss.

Trafikverket deltar gärna i kommunens fortsatta visionsarbete avseende stationsområdet, yteffektiv parkering, handelsstråk och stadens framtida utveckling och om det blir aktuellt med trafikstrategi.

Kommentar: Syftet med förslaget för Västra Storgatan är att minska hastigheten, inte tillgängligheten. Ökar trafiken på Kyrkogatan och i korsningen vid riksväg 15 bedöms detta inte innebära något större problem eftersom korsningen är ombyggd till en cirkulationsplats.

Ett tillägg har gjorts i planen att dialog ska ske med Trafikverket vid eventuellt fler öppningar och staket till perrongen. När det gäller vägskyltar exempelvis till Brio Lekoseum behandlas det inte i centrumplanen men får gärna ske i en separat dialog med Trafikverket. Däremot finns det förslag på skyltning/vägvisare (s.17) som visar väg och gärna distans till olika platser i centrum. Dessa vägvisare kan placeras ut på strategiska platser för att underlätta orientering i centrum.

Frågor som berör stationsområdet, Trafikverkets deltagande i yteffektiva parkeringar, handelsstråk med mera kan tas upp på de kontinuerliga träffar som kommunen har med Trafikverket.

Polismyndigheten meddelar i yttrande 2017-06-15 följande:

Osby är en tätort med tydlig stadskaraktär och har ca 7500 invånare. I centrum finns järnvägsstation där Öresundståg och Pågå/Krösatåg gör frekventa uppehåll. Mycket folk är i rörelse kring stationen och på de publika platserna i närhet av handel och nöjen.

I centrumplanen finns fyra områden särskilt identifierade som mera frekventerade av människor än andra, dessa är Stortorget, Västra Storgatan, Centralparken och stationsområdet. Sett ur ett trygghetsperspektiv ser polismyndigheten det som viktigt att det förutom tillgänglighet för handel också skapas en trygg miljö för människor som vistas i centrum. De i centrumplanen framtagna platserna ser vi som väl identifierade och avvägda. Polismyndigheten upplever att arbetet med centrumplanen kännetecknas av att just trygghet varit ett ledord i arbetet. Som exempel är tanken på ett utegym och likartat i Centralparken ett tecken på väl genomtänkt trygghetstänkande och tankarna om sammanhängande publika stråk.

Ur ett trygghetsperspektiv noterar vi att det i stadsbilden tidvis finns en närvaro av missbrukarklientel och ungdomar på glid vilket skapar en del oro bland allmänhet något som den nyligen presenterade trygghetsundersökningen också visat på. Personal från samhällsbyggnadskontoret genomförde tillsammans med kommunpolis 2017-06-08 ett fältbesök i centrum där just trygghet för medborgarna var fokusfråga såväl med tanke på centrumplanen som med tanke på mer i tid närliggande trygghetsskapande åtgärder.

Idag finns en del dolda platser i centrum som t.ex. platser som ligger bakom storvuxna planteringar, i mörka prång eller i dolda passager, övergivna byggnader och dylikt. Ur trygghetsperspektiv ser polismyndigheten gärna att man redan nu gör en allmän översyn av planeringar dolda platser med en strävan att hålla planteringar och plank på en låg nivå i avsikt att inte skapa dolda otrygga rum. Exempel på platser som idag upplevs dolda och som tid till annan är plantageringar på är t.ex. Stortorget, sittbänkarna intill cykelparkeringen på parkytan framför entrén till Stora hotellet. Samma gäller offentliga passager som t.ex. trappan vid Jenvägen ned till pendlarparkeringen vilken är mörk och ger en känsla av otrygghet. Översyn av dessa bör ut trygghetsaspekt göras omgående. Ur trygghetssynpunkt menar polismyndigheten också att fasta sitt och viloplatsur ur ett trygghetsperspektiv är att föredra framför mobila arrangemang.

I centrumplanen har Osby kommun också tagit in trafikstrukturer och fotgängares rörelsemönster kring stortorget och Västra Storgatan. Polismyndigheten ser positivt på gårdsgator och enkelriktning av gator och ser det som ett bra sätt att få en lugnare trafikmiljö. Likartat gäller infarter till kommunala p-platser. Ur olyckssynpunkt är en in och utfart ur p-område att föredra framför dubbla infarter.

Kring stationsområdet har det under våren förgått en diskussion kring väntsalens öppethållande eller inte. Polismyndigheten noterar att obevakade offentliga innerum ofta utvecklas till samlingsplatser för olika grupper där ordningsstörningar lätt tenderar att uppstå. Ur en trygghetsaspekt ser vi gärna att en väntsal om det anses finnas behov av en sådan inte lämnas obevakad utan kombineras med annan verksamhet typ kiosk eller servering.

Slutligen föreslås att en översyn av den lokala ordningsstadgan samordnas med centrumplanen något Polismyndigheten ser som angeläget.

Kommentar: Trygghetsaspekten är av stor betydelse och kommunen strävar efter att öka tryggheten i centrum. En allmän översyn av planering och dolda platser kommer genomföras för att till exempel förbättra siktlinjerna. Bland annat bör barrträden vid torgets norra del tas ner och flera träd längs centralparkens gångvägar behöver klippas. Nya cykelgarage föreslås i centrumplanen och avsikten är att de placeras på ett bättre sätt än de befintliga för att undvika mindre dolda utrymmen gentemot perrongen.

Planken längs östra långsidan av perrongen föreslås även i planen att bytas mot riktiga bullervallar med transparenta delar för bättre siktlinjer. En vänthall vid stationen är att föredra men har dragit till sig oroligheter på kvällar/nätter. Möjligheterna med verksamhet i stationshuset undersöks av kommunen.

Region Skåne meddelar i yttrande 2017-06-29 följande:

Region Skåne har ett samordnande ansvar för Skånes utveckling, enligt Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län. Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer för regional transportinfrastruktur. Region Skåne är också regional kollektivtrafikmyndighet i Skåne län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken. Region Skåne utgör även en formell remissinstans enligt plan- och bygglagen (PBL) avseende översiktsplaner och enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar avseende riktlinjer för bostadsförsörjning.

Region Skånes roll är att verka som koordinator, inspiratör och samlande kraft för Skånes 33 kommuner, myndigheter, näringsliv, universitet och högskolor samt organisationer och individer. Region Skåne har sedan 2005 tillsammans med de skånska kommunerna arbetat med Strukturbild för Skåne. Arbetet är ett initiativ för fysisk planering med den regionala skalan i fokus och är en del av det regionala utvecklingsarbetet. Syftet är att koppla samman det regionala utvecklingsarbetet med kommunernas översiktsplanering. Inom Strukturbild för Skåne har det tagits fram en rad rapporter och kunskapsunderlag med syfte att kunna användas i den kommunala och den regionala planeringen. *Strategier för Det flerkärniga Skåne* antogs 2013 och bygger på fem strategiområden med syfte att uppnå ett hållbart Skåne med den fysiska planeringen som verktyg.

Region Skåne yttrar sig över planförslaget *Ett levande centrum – vision 2025* utifrån ovanstående ansvar.

Syftet med planförslaget för Osby centrum är att inspirera och ange en långsiktig vision över hur Osby centrum bör lyftas fram, utvecklas och bevaras. Planen redogör för åtgärder för hur kommunen kan skapa en mer sammanhållen och tätare centralort genom att ta tillvara på de kvaliteter som finns.

Region Skånes synpunkter

Inledningsvis vill Region Skåne lyfta att planförslaget är mycket inspirerande. Osby kommun har tillsammans med medborgarna tagit fram riktlinjer för stadens utveckling inom en rimlig tidshorisont, med intressanta förslag, åtgärder och ställningstaganden.

I planförslaget beskrivs kommunens geografiska läge i regionen där järnvägen innebär en unik närhet till övriga delar av regionen. Det hade därför varit intressant om planförslaget kompletterades med en utvecklad beskrivning och resonemang utifrån ett regionalt perspektiv. Detta kan göras utifrån kopplingar till den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030* och *Strategier för Det flerkärniga Skåne*. Genom att koppla till regionala strategier hade planförslagets ställningstaganden ytterligare kunna stärkas.

Den lokala identiteten tas väl tillvara som utgångspunkt i de förslag och strategier som presenteras i dokumentet. Att skapa socialt hållbara, attraktiva orter som erbjuder hög livskvalitet är en av strategierna för *Det flerkärniga Skåne* där varje plats ska utvecklas utifrån sina unika förutsättningar.

Kollektivtrafik och infrastruktur

Genomgående i plandokumentet är en målsättning om att minska fordonstrafiken genom centrum. Det framgår i planhandlingen att biltrafikens goda tillgänglighet både i form av breda bilvägar i centrum och många centrala parkeringsplatser utgör ett hinder för att uppnå den attraktivitet som kommunen eftersträvar. Osby kommun har en mycket god tillgänglighet till kollektivtrafik både vad gäller tågtrafik till och från Hässleholm och mot Älmhult samt busstrafik mot Glimåkra, Broby och Kristianstad.

Region Skåne anser att kommunen på ett tydligare vis skulle kunna använda sig av strategier för att tydligare styra mot de mål kring minskad trafik genom centrum som eftersträvas i planen. En strategi kan vara att använda sig av parkeringsriktlinjer för biltrafik i centrum. Region Skåne anser att planhandlingen kan kompletteras med att ange mål om ökad marknadsandel för kollektivtrafik vad gäller resor till och från centrum. Region Skåne vill passa på att rekommendera den nyligen antagna transportstrategin *Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050* där färdmedelsmålen för Skåne återfinns.

Region Skåne ser positivt på att kommunen har för avsikt att utveckla och försköna området runt stationen och skapa mer trivsamma platser och miljöer kring kollektivtrafikens noder. Upprustning av ytor vid busshållplatserna och stationsområdet bör ske i samråd med Skånetrafiken, som kan bidra med tips, råd och riktlinjer för att främja en attraktiv miljö med de funktioner som resenärer efterfrågar och som kan öka kollektivtrafikens attraktivitet.

Region Skåne anser att kartan som redovisar bilparkering, bilväg samt cykelväg under avsnittet riktlinjer för trafikplanering skulle vinna på att kompletteras med kollektivtrafikens dragning för att tydliggöra samspel mellan olika trafikslag. Region Skåne vill poängtera vikten av att bibehålla framkomligheten för busstrafiken på Östra Järnvägsgatan, Planeringsgatan, Esplanadgatan samt Östra Storgatan i samband med en eventuell ombyggnation i syfte att skapa säkrare miljöer för gång- och cykeltrafikanter.

Planering för gång och cykel

En målsättning i utvecklingen av Osby centrum är att förbättra miljön för gång- och cykeltrafikanter i centrum genom att utgå från den mänskliga skalan i planeringen. I planförslaget redovisas enbart cykelvägar och förslaget skulle vinna på att kompletteras med ett tydligare fotgängarperspektiv, både i analyserna och förslaget till riktlinjer för trafikplanering. För att främja ett hållbart resande vill Region Skåne uppmantra kommunen till att verkligen ta höjd för cykelparkeringar vid stationsområdet. Vid Stortorget finns i planförslaget inga cykelparkeringar angivna, vilket kan utgöra en svaghet för att lyckas med att skapa en levande mötesplats på torget.

Kommunen menar att förtätning av de centrala delarna av staden minskar avstånden, vilket kan uppmantra till att fler väljer att gå eller cykla mellan olika samhällsfunktioner. Region Skåne vill poängtera att förtätning i sig inte påverkar människors beteende, utan kräver att strukturen stärks av förbättrade kopplingar med säkra och gena gång- och cykelvägar. I TemaPM *Planera för cykeln i småstaden*, framtaget av Strukturbild för Skåne, kan kommunen finna verktyg och inspiration i det fortsatta arbetet med att främja ett hållbart resande. I sammanhanget vill Region Skåne gärna även lyfta fram arbetet med hållbart resande på regional nivå och den nyligen antagna *Mobilitetsplan för Skåne*. Planen tar ett samlat grepp för att öka andelen hållbara resor genom beteende- och attitydpåverkan samt effektivt nyttjande av infrastrukturen.

Omställning till förnybara drivmedel

I Strategier för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050 anges att omställning till förnybara drivmedel kan ha stor påverkan på människors resvanor. Region Skåne ser gärna att planförslaget kompletteras med resonemang kring hur kommunen kan medverka till den viktiga omställningen till fossilfria drivmedel. Planförslaget kan med fördel kompletteras med förslag för exempelvis laddningsstationer för elbilar, framförallt i stationsområdet och viktiga målpunkter i centrum.

Bebyggelseutveckling

Planförslaget medger att mark inom befintlig bebyggelse i centrala Osby är tillräcklig för att möta behovet av nya bostäder. I planförslaget identifieras flertalet lucktomter i centrum som idag inte fyller någon funktion. Förtätning av staden ska enligt planförslaget ske genom flerfamiljshus inom de identifierade lucktomterna, vilket innebär ett tillvaratagande av befintliga strukturer samt tydligare rumsbildningar i centrum. Region Skåne ser positivt på kommunens ansats. Förtätning inom befintliga strukturer ligger helt i linje med Strategier för Det flerkärniga Skåne.

Planförslaget anger ett behov av att bättre sammanbinda de östra och västra delarna av centrum, då järnvägen idag utgör en stor barriär. Förslaget skulle med fördel kunna utvecklas i avseende hur kommunen planerar att fysiskt binda samman respektive delar av centrum, utöver de satsningar som beskrivs med satsningar på fler verksamheter.

Folkhälsa och social hållbarhet

Planförslaget sätter tydligt människan i centrum i planeringen och utgår både från hälsomässiga och sociala förutsättningar. Region Skåne ser det som intressant att förslaget huvudsakligen inte utgår från tunga investeringar och nybyggnationer utan till stor del från flexibla förslag som utgår från människans engagemang och intressen. Även de åtgärder, som av kommunen beskrivs som enkla, skapar goda förutsättningar att öka sammanhållningen och skapa gemenskap.

I SWOT-analysen lyfts närhet till naturen som en styrka. I aspekten är det även viktigt att beakta tillgängligheten till naturen. Dessa kan ofta bestå av produktionsmark som kan vara svåra att använda för rekreationsområden. En bruksskog utan eller med få vandringsleder eller betesmarker med stängsel kan vara svårtillgänglig för rekreation. Planförslaget skulle kunna utvecklas i avseende för hur kommunen kan tillgängliggöra tätortsnära natur. Här kan kommunen i samråd med markägare arbeta med beträddor i åkerkanter eller stråk i hyggen och planteringar. Strukturbild för Skånes rapport *Grönstruktur i Skåne* innehåller ett avsnitt kring frågor, som kanske kan fungera som stöd.

I planförslaget lyfts behovet av fler sittplatser i centrum och omgivande områden. Det är värdefull målsättning som underlättar framför allt för äldres rörlighet. Det finns troligen en ökad benägenhet för äldre att ta promenader vid vetskapen om att det finns möjligheter för vila under promenaden.

Näringsliv

Region Skåne ser positivt på att Osby kommun lyfter betydelsen av att kommunen uppmuntrar till att starta, etablera, driva och utveckla företag i Osby centrum. Verksamheternas roll för utvecklingen av Osby centrum lyfts fram som en central aspekt för Osbys helhet, vilket Region Skåne ser som lovvärt.

Region Skåne ser det som önskvärt att planförslaget kopplas till den regionala utvecklingsstrategin Det öppna Skåne 2030, även utifrån ett näringslivsperspektiv. Det skulle vara värdefullt att tydliggöra hur utvecklingen av ortens näringsliv kan samverkas utifrån ett regionalt perspektiv.

Kultur

Planförslagets bevarandeperspektiv avseende byggnadstraditioner och kulturmiljöer går i linje med Region Skånes kulturplan, såväl som den europeiska landskapskonventionen med dess fokus på samhällsplanering. Region Skåne noterar också med tillfredsställelse att ett särskilt gestaltungsprogram tagits fram för den konstnärliga utformningen av centralorten.

Skåneleden

Naturturismen växer och binder starkt till utvecklingen av näringslivet i Skånes kommuner. Osby kommun har en strategisk plats längs Skåneleden, etappen Kust till kust. I Osby har kollektivtrafiken en central placering vilket utgör ett gynnsamt läge för internationella besökare att ta sig från bland annat Köpenhamn till Skåneleden.

Tourism in Skåne fokuserar i sin internationella verksamhet på ledturism genom projekten Hållbar produktutveckling och Competence Academy Tourism i vilka flera skånska företag. Hållbara turismprodukter och digital kunskap är konkurrenskraftiga medel och Skåneleden utgör ett starkt varumärke främst för danska och tyska besökare. Behovet av övernattningsmöjligheter med service är av största vikt. Osby kommun rustade upp Skåneleden inför Eurorando 2016 och håller en mycket god standard.

I plandokumentet lyfts uthyrning av kanoter och mountainbikes fram som ett bra komplement till vandring för att gynna naturturism vilket är positivt. Region Skåne ser det som önskvärt att kommunen ytterligare lyfter kopplingen med utveckling av centrum och naturturism samt förtydligar Skåneledens roll, där Region Skåne under perioden 2014-2018 bidrar med ett exportmognadsarbete med kvalitetshöjning och internationalisering av leden för att gynna det lokala näringslivet. Region Skåne vill även lyfta fram möjligheten till integration med Skåneleden som bas. Stiftelsen Skånska landskap, som är kommunens kontakt avseende Skåneleden, arbetar återkommande med integrationsprojekt på Skåneleden.

Kommentar: Upprustning av ytor vid spårområdet, stationsanläggning som plattformar och plattformsförbindelser ansvarar Trafikverket för. Övriga upprustningar kring stationen som kommunen ansvarar för kommer ske i dialog med Skånetrafiken!

I samrådsförslaget föreslog kommunen att minska antalet parkeringsplatser i centrum för att uppnå målet med minskad trafik genom centrum. Många synpunkter kom in från näringslivet angående parkeringsmöjligheterna, och att dessa inte bör minskas. Med anledning av det genomfördes en parkeringsinventering vintern 2017 och utifrån den föreslås ett antal åtgärder:

Planen har kompletterats med busstrafikens dragning i kartan under trafikavsnittet, ett tydligare fotgängarperspektiv och Skåneleden har lyfts fram ytterligare i analyskartorna. Utöver det har torget kompletterats med cykelparkering och en formulering har gjorts om att öka kollektivtrafikens marknadsandel. Förslagen i centrumplanen avser att uppnå en bättre tillgänglighet i centrum till exempel gång- och cykelväg längs Västra Storgatan och ramp till torget. Hösten 2017 kommer laddstolpar för elbilar installeras vid stationen för att medverka till omställningen till fossilfria drivmedel. Detta har även lagts till i planen.

En tydligare koppling har också gjorts till Det öppna Skåne 2030 och Det flerkärniga Skåne. Syftet är att bevara och utveckla det unika i orten genom att ta tillvara på tågstationen och Osbysjöns centrala läge. Dessutom föreslås fler bostäder centralt och i kollektivtrafiknära lägen, vilket bidrar till hållbar och effektiv markanvändning. En av anledningarna till att stationsområdet är med som fokusområde i centrumplanen är kommunikationens betydelse. Det skapar möjligheter att kunna bo eller arbeta i en mindre kommun med goda pendlingsmöjligheter till/från Lund/Malmö och Köpenhamn. Denna möjlighet och kommunikationerna är även en förutsättning för att utveckla näringslivet. Förslagen i centrumplanen syftar till att stärka möjligheten att bo, arbeta och verka i hela Skåne.

Stationsområdet upplevs som otryggt, inte attraktivt och järnvägen delar Osby centrum. För att höja stationsområdets attraktivitet och försöka binda samman de olika delarna föreslås i det nya förslaget att utvecklingen av stationsområdet delas upp i två etapper. I den första etappen är avsikten att fokusera på mindre och enkla åtgärder såsom ny belysning, upprustning av plank och vegetation, vilket kan genomföras inom en snar framtid. I den andra etappen är syftet att koppla samman de olika sidorna genom att förbättra kopplingen och tillgängligheten. Detta till exempel genom att skapa säkra och trygga passager över/under järnvägen, men det behöver utredas ytterligare för att säkerställa bästa lösningen. Är det till exempel möjligt att rusta upp befintliga passager eller krävs ännu mer omfattande åtgärder.

E.ON meddelar i yttrande 2017-06-21 följande:

E.ON Elnät har tagit del av inkomna handlingar i rubricerat ärende och har inget ytterligare att tillägga än vad som nämnts tidigare i samrådsyttrandet.

Kommentar: Samråd kommer ske med ledningsägaren enligt samrådsyttrandet och kontakt tas i ett tidigt skede enligt tidigare samrådsyttrande. Det är i detaljplaneskedet det blir aktuellt att skapa byggrätt och uppföra ny bebyggelse. E.ON får handlingarna skickade till sig digitalt.

Skanova meddelar i yttrande 2017-06-08 följande:

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanearbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess. Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på planeringsunderlaget.

Kommentar: Detaljplanehandlingarna skickas till Skanova när det är dags för samråd och granskning.

ÖVRIGA:

Bengt Andersén meddelar i yttrande 2017-06-26 följande:

Det står om trygghet på flera ställen i materialet men den saknas till stor del efter kl 18 inom eller i närheten av dessa 4 områden. Ska det fungera så måste man med trygg känsla kunna vistas i samt ta sig mellan de olika områdena.

Förslag: Komplettera med ordentlig kamera övervakning. Även i passager och tunnel/bro.

Generell input med tanke på framkomlighet och funktion

För rullstolar är gångar med grus/småsten olämpliga. Mjuka, speciellt om de är blöta. Kullersten och gatsten inte lämpligt eftersom det är mycket obekvämt och stötigt att åka på. Asfalt och cementplattor är att föredra.

För synskadade (som jag) är spotlight OK men bara som ren dekorationens belysning. Det behövs bra allmän belysning. LED belysning är många gånger bra men eftersom de lyser mer punktvist måste de finnas tätare. Lampor som riktas uppåt ger ingen belysning som jag har nytta av för att kunna ta mig fram. De som idag sitter på tex stationshuset är kass.

Det behövs tydlig markering på alla trappsteg. På stationen i Älmhult (nya bron) finns ”pluttar” enligt fotot. Dessa tycker jag fungerar bra.

Järnvägsstationen. Det saknas hissar. Vid spårbyten som plötsligt ropas ut i högtalarna har äldre med bagare svårt att hinna med att ta sig fram i trapporna och samtidigt få med sig bagaget. Med rollator eller rullstol har man ingen chans att hinna med tåget alls.....

Parken – belysning i mark. Fungerar det med snö? Lyser de så mycket att jag som synskadad klarar att ta mig fram? Allmän belysning måste också finnas.

Pendling. Tex texten på sidan 25

”Fortsätt uppmuntra och underlätta pendling kollektivt genom att skapa trevliga mötesplatser vid tågstationen samt vid övergången Jenvägen.” Jag har själv buss och tågpendlat under många år. Det finns ingen pendlare som bryr sig om trevliga mötesplatser. Alla försöker komma så sent som möjligt för att minimera väntetider. Det som uppskattas är väderskydd, bra belysning, trygghet under väntetider (tågförseningar) samt dispalyer med tåginfo vid varje passage till perrongerna. Alla kommer ju inte vid stationshuset.....

Cykling sidan 25. Bra med cykling men om man ska handla eller har barnen med sig så är det inget alternativ. De som bor centralt promenerar. Överdriv inte cyklings potential.

Markbeläggning sidan 28. Se mina kommentarer inledningsvis om olämpliga material för rullstolsåkning. Ramper etc givetvis en nödvändighet liksom sittplatser att vila på för de som har begränsade möjligheter att gå.

Skyltning sidan 28. Bra men tänk på textstorleken och kontrasten mellan text och bakgrund. Måste belysas så de kan läsas när det är mörkt också.

Kommentar: Kameraövervakning kan fungera bra på utvalda platser. Försök att sätta upp övervakningssystem vid exempelvis stationsbyggnaden har gjorts men Länsstyrelsen har avslagit begäran. Syftet med trevliga mötesplatser vid stationen är att skapa mer liv och rörelse, vilket bidrar till en trygg och attraktiv bytespunkt.

Nya markbeläggningar som anordnas ska vara tillgänglighetsanpassade och fungera så bra som möjligt för samtliga kommunens invånare. Samtidigt är det viktigt att inte markbeläggnigen ser tråkig ut och enbart består av asfalt och betong.

När det gäller spårområdet/plattformar med mera ansvarar Trafikverket för att tillgängligheten ska vara god. Kommunen har kontinuerlig kontakt med Trafikverket och ger synpunkter på vad som kan förbättras. Trafikverket ansvarar också för realtidsinformation.

Synpunkter från dialogmötet med allmänheten, 2017-03-06

Stationsområdet

- Godsvägen behövs, ta inte bort den.
- Svårt att komma upp för slänten när man parkerat på Godsvägen och vill besöka affärerna i byn. Där behövs det en trappa.
- Flera efterfrågar en trygg vänthall och anser att det behövs någon form av service i stationshuset.
- Ta bort kiosken vid stationen och utöka med parkering.
- Nytt plank i glas vid järnvägen.
- Centrum upplevs som delat på grund av järnvägen och vägarna som är slopade

Torget

- Torget upplevs som tråkigt och ointimt
- Flera framförde att Klockaregatan inte kan stängas eftersom det skulle skapa problem med transport/avsläpp vid Borgen.

Trafik och parkering

- Cykelställen är för trånga och dåliga i dagsläget. Behövs väl upplysta och synliga cykelparkeringar.
- ”Lokalbuss” inom Osby så att människor som bor långt ifrån stationen kan komma dit utan bil.
- Begränsa inte parkeringsmöjligheterna. Bygg ett P-hus vid Jenvägen.
- 6 m är för smal gata (Västra Storgatan).
- Inga mörka parkeringar för cyklar eller bilar.

Övrigt

- Bygg på tomter som förtätar i centrum. Bygg t.ex. ett höghus med parkeringsgarage på parkeringen vid Briohuset. Låt det matcha omgivningen, och på så sätt förlängs stadskänslan.
- Att bygga 8-våningshus vid Konsum ger ett ”konstigt” utseende med en ”stapel” lite vid sidan om centrum, skapar även behov för parkering vilket kräver mer markyta.
- Många efterfrågar mer buskar och träd längs med gatorna, anses vara för mycket asfalt idag.
- Att bygga bort så kallade tomma ytor utan funktion kan skapa en förlust av fria ytor för promenader och spontan lek.
- Utveckla och underlätta för handel. Handel och bostäder ger liv i centrum.
- Mer belysning behövs i centrum.
- Utnyttja möjligheterna med närhet till sjön och värna om befintliga grönområden.
- Utveckla fritidsaktiviteter på Prästängen.
- Behövs en turistbyrå, kanske en vid Lekoseum.

Synpunkter från dialogmötena med Osby shopping

Fokus västra sidan, 2017-03-09, östra sidan 2017-03-30, och Briogatan 2017-04-11.

Torget

- Stäng inte Klockaregatan. Det måste vara möjligt att köra upp till Borgen från Västra Storgatan, men det kan enkelriktas i andra riktningen. Det måste finnas plats för busstrafik.

- Parkeringsplatserna utanför Borgen och ovanför torget kan nyttjas bättre genom att bättre skyltning och markering.
- Fräscha upp torget med nya sittplatser och planteringar, bättre belysning med fräschare gatlyktor och bättre fontän.
- Inga nivåskillnader med trappor.
- Ingen lekskulptur intill trottoaren.
- Torggrillen kan vara kvar, men den bör snyggas till ytterligare.

Västra Storgatan

- Cykelväg på ena sidan, gärna mot torget.
- Helt okej med gångfartsgata och bra med bredare gata.
- Övergången vid ICA bör göras säkrare, kanske signalreglering.
- Säkerställ leverans till ICA m.fl.
- Förbättra parkeringsmöjligheter, fler korttidsparkering typ 10-15 minuter annars begränsa till två timmar.

Centralparken

- Delade meningar när det gäller Centralparkens funktion. En del anser att parken inte används tillräckligt och att bostäder ska byggas på hela eller delar av parken och samtidigt flytta dagens funktioner ner till Prästängen/Sjöängen. Andra ser potential i att utveckla parken och försöka stärka attraktionskraften genom t.ex. en lekplats, schackspel, sittplatser med bord, boulbana eller julmarknad.
- Majoriteten anser att den befintliga scenen bör rivras, men var en ny scen ska uppföras finns det delade meningar om. Förslag om en ny scen i Centralparken men även en vid Prästängen samt en tillfällig scen som kan flyttas runt i centrum/kommunen.
- Lekplatsen bör vara mer i mitten av parken.
- Toalett bör finnas i Centralparken.
- Positivt att parken är mer öppen nu, men fortfarande problem då det är ett tillhåll.
- Ungdomarna uppskattade kebabkiosken, måste också finnas någon plats för dem.

Stationsområdet

- Någon form av farthinder på Godsvägen.
- Bättre belysning.
- Uppfräschning av stationsbyggnaden samt någon form av verksamhet eller service, t.ex. en kiosk.
- Parkeringsdäck på pålar vid Jenvägen.
- Många upplever gångtunnel som otrygg och ser behov av upprustning och utsmyckning.
- Plank och cykelställ vid stationen bör snyggas till.

Trafik och parkering

- Många menar att det behövs fler parkeringsplatser i centrum och framförallt runt stationen, både för pendlare, de som arbetar i orten och besökare. T.ex. genom att gräva ut slänten vid Jenvägen eller bygga ett parkeringsdäck.
- All parkering borde ses över, omfördelning av kort- och långtidsparkering samt tydligare skyltning. Behövs fler korttidsparkeringsplatser i centrum och framförallt runt stationen då de "bästa" parkeringsplatserna upptas av pendlarna hela dagarna. Markera ut vad som är pendlarparkering, korttid och parkering för mopeder.
- Går inte att stänga av Godsvägen eftersom den används för leveranstransport till butiker och företag. Används även för busstrafik och bussparkering för besökare till Lekoseum. Bussparkeringen borde förlängas bort mot Jenvägen.
- Problem med höga hastigheter och cyklister som cyklar på trottoaren på Briogatan, händer även att människor kör mot enkelriktat.

Utforma Briogatan till gårdsgata för att få ner hastigheten, behövs även farthinder samt breddad trottoar för att ge plats åt en cykelbana. Vid korsningen Södra Portgatan behövs även någon åtgärd för att skapa en snävare sväng och på så sätt få ner hastigheten.

- Parkeringsplatsen vid Briohuset diskuterades. Vad kommer hända när kommunen flyttar, var ska de parkera framöver och vad ska hända med den befintliga parkeringen?
- Elladdstolpar vid stationen.
- Västra Järnvägsgatan borde inte vara gårdsgata, problem för lastbilar att köra i 7 km/h.

Övrigt

- Hela Östra Järnvägsgatan bör fräschas upp samt byggnaderna då fasaderna idag ser nergångna ut .
- Lekoseum-området är idag nergånget och slitet, vilket inte ger ett bra intryck för besökare. Med tanke på hur många som besöker Lekoseum varje år behövs hela området rustas upp.
- Belysningen i hela centrum bör ses över.
- Mer musik och underhållning för att skapa ett levande centrum.
- Hur kan området ovanpå Olssons Colorama utvecklas?
-

Synpunkter från dialogmöten med ungdomar,

Fritidsgården Pulsen, 2017-03-23, och elevrådet Ekbackeskolan, 2017-05-19.

Stationsområdet

- Området kring stationen upplevs som otryggt, speciellt Östra Järnvägsgatan med busstationen samt gångtunneln.
- Behövs skydd när man väntar på tåg/buss.

Torget

- Flytta in Torggrillen till byggnad som kan bli en samlingsplats
- Klättervägg på Borgen, samlingsplats på torget där man kan hänga på ett bra sätt
- Positivt med servering på torget, café med glass eller liknande. Gärna även fler sittplatser med bänkar.

Centralparken

- Stor scen i parken.

Trafik

- Hastigheterna är generellt höga, inte många som håller 30 km/h.
- Otydligt var man ska cykla.
- Fler cykelställ.
- Cykelväg på Västra Storgatan.
- Gågata vid apoteket där bl.a. uteservering kan finnas.

Offentliga platser och service

- Behövs mysiga platser att sitta och hänga. Önskar bra sittplatser med ryggstöd och bord mellan. Dåliga och slitna utemöbler bör bytas ut.
- Önskar badplats med grillplats och bänkar, gärna lite avskilt.
- Positivt med utegym, men närmre centrum än Klinten t.ex. Prästängan.
- Utbudet är inte så stort i centrum, önskar någon form av snabbmatsrestaurang t.ex. Max eller Subway. Inte fler pizzerior.
- Köpcentrum bakom Coop.
- Saknar träd i byn, särskilt på västra sidan.
- Roligare färger på husen i byn, ser grått ut.

Synpunkter från dialogmötet med Topp 50, 2017-03-28

Trafik och parkering

- Godsvägen kan inte stängas, används för varuleverans.
- Vad händer med Klockaregatan, ska den vara enkelriktad?
- Problem med varuleveranser på Västra Storgatan. Problemet kan förvärras i och med e-handelns utveckling.
- Trafiksituationen på Briogatan är inte säker, höga hastigheter samtidigt som en del kör mot enkelriktat. Behövs någon form av hastighetsdämpande åtgärd.
- Behövs fler parkeringsplatser i centrum, t.ex. ett parkeringsdäck vid Jenvägen, samt justering av kort- och långtidsparkering.
- Trafiksituationen för cyklister behöver förbättras.

Övrigt

- Hur kan Lekoseum utvecklas? Behövs fler parkeringsplatser både för person- och busstrafik.

Synpunkter från dialogmötet med KPR, 2017-05-22

Torget

- Bänk vid parkeringen och torghandeln.
- Torghandeln på torget och inte där uppe vid parkeringen.

Stationsområdet

- Gångtunneln är dåligt tillgänglighetsanpassad och hissen i Jenvägen fungerar inte alltid, vilket innebär bristfällig tillgänglighet mellan östra och västra sidan.
- Verksamhet och turistbyrå vid stationen, t.ex. i stationshuset som tidigare.
- Stationsområdet känns inte tryggt och lugnt, många undviker området.

Centralparken

- Allmän toalett i Centralparken.
- Fler bänkar och sittgrupper i Centralparken.
- Centralparken nyttjas inte, bygg bostäder istället.

Trafik och parkering

- Fler parkeringsplatser.
- Trottoarkanterna är för höga.
- Vägarna är i dåligt skikt.
- Farthinder Västra Storgatan, många kör för fort.
- Infrastrukturen för cyklister behöver förbättras.

Övrigt

- Fria ytor men ändå grönska, mer växtlighet behövs.
- Fler bostäder för äldre i centrum.
- Behövs fler bänkar med ryggstöd, inte enbart i centrum.
- Bättre belysning, inte enbart i marken. Viktigt att tänka på synskadade.
- Offentlig toalett behövs.
- Generellt dåligt underhåll i centrum.

Synpunkter från dialogmötet med rådet för funktionshindrade, 2017-05-29

Trafik och parkering

- Folk kör för fort på Västra Storgatan.
- Förbjud cyklister att cykla på trottoaren.
- Mer böter för cyklister som inte följer trafikregler.
- Folk kör för fort. Åtgärder för att sänka hastigheten, t.ex. avsmalning.
- Kullersten är inte bra, svårt för de med rullstolar och barnvagn.

Torget

- Viktigt med friytor vid torget utan sten, även viktigt med t.ex. ström.
- Bredda vägen in till Torggrillen.
- Behöver hända mer, tidigare var det fyra marknader per år nu bara två.

Centralparken

- Måste finnas en gångväg i Centralparken, svårt med gräsmatta för t.ex. de med rullatorer.

Stationsområdet

- Jenvägen och hissen måste fungera.
- Finns inga bänkar vid Jenvägen, vilket behövs.

Övrigt

- Fler poliser i centrum.
- Viktigt med bänkar och belysning. Fler bänkar även utanför centrum.
- Fler papperskorgar.

SAMMANFATTNING

Utifrån de synpunkter som kommit in har följande förändringar gjorts i visionsdokumentet:

En genomgång av visionsdokumentets bilder och illustrationer samt texten.

Revidering av visionsåret från 2025 till 2030.

En ny medborgarenkät genomfördes vintern/våren 2017 och resultatet har arbetats in i planen. Ett antal citat har även skrivits in tillsammans med citaten från medborgarenkäten 2014.

En parkeringsinventering har genomförts under vintern/våren 2017 och lagts till i centrumplanen. Utifrån den har förslag på åtgärder identifierats och arbetats in i centrumplanen. I det nya förslaget föreslås bland annat ytan söder om Jenvägen vid Godsvägen utökas med fler pendlarparkeringsplatser.

En tid- och genomförandekarta har lagts till med en kompletterande tid- och genomförandeplan som beskriver åtgärderna. Tilläggen innefattar:

- *Tre utredningsområde.*
- *Utvecklingsområde Brio Lekoseum och Nära Osbysjön.*
- *Delat upp torget, stationsområdet och Västra Storgatan i olika etapper.*
- *Cirkulationsplats Parkskolan.*

Åtgärdslistan har setts över och kompletterats med fler tillfälliga, enkla och omfattande åtgärder.

Klockaregatan har ritats in i illustrationsplanen.

Godsvägen har ritats in i illustrationsplanen.

SWOT-analysen har kompletterats.

Centrumplanen har även kompletterats med följande:

- *Att dialog ska ske med Trafikverket angående öppningar till perrongen m.m.*
- *Tillägg enligt polisens yttrande om dolda ytor, vegetation som skymmer sikten m.m.*
- *Tydligare koppling till Det öppna Skåne 2030 och Det flerkärniga Skåne.*
- *Målet att öka marknadsandel för kollektivtrafik vad gäller resor till och från centrum.*
- *Busslinjens dragning i kartan under trafikavsnittet.*
- *Skåneleden illustreras.*
- *Information om att laddstolpar till elbilar kommer installeras vid stationen under hösten/vintern 2017.*

Mathias Karlsson
Samhällsbyggnadschef

Kettil Svensson
Planarkitekt FPR/MSA

Ebba Blomstrand
Samhällsplanerare